

BIOPSINĖS IR OPERACINĖS MEDŽIAGOS SIUNTIMO TIRTI INSTRUKCIJA VULSK, NVI; V 10.00

TIRIAMOSIOS MEDŽIAGOS RUOŠIMAS, FIKSAVIMAS

1. Paimtą biopsinę ar operacinę medžiagą (toliau – tiriamoji medžiaga) **nedelsiant talpinti** į pažymėtą sandarų transportavimo indą **su kambario temperatūros 10% neutraliu buferiniu formalino tirpalu** (toliau - formalino tirpalu) santykiu 1:10. Stambiai operacinei medžiagai gali būti naudojamas mažesnis nei nurodytas formalino kiekis, tačiau būtina, kad tirpalas pilnai apsemtų tiriamąją medžiagą ir ji tyrimui būtų pristatoma kuo greičiau (tą pačią dieną). Į fiksatorių patalpinti mėginiai laikomi kambario temperatūroje. Siunčiant tyrimui kelis to paties paciento mėginius (kai reikalinga pažymėti medžiagą ir kai svarbu gauti atskirą patologijos išvadą), naudojamos atskiros vidinės pakuotės. Medžiaga detaliai aprašoma siuntimo tirti blanku.
2. **Tiriamoji medžiaga skubiems intraoperaciniams tyrimams** į Valstybinį patologijos centrą (toliau – Centrą) pristatoma kuo skubiau nefiksuota. Šiuo atveju siuntime būtina pažymėti „EXTRA“ ir nurodyti telefono numerį, kuriuo turi būti praneštas preliminarus tyrimo atsakymas. „EKSTRA“ tyrimai į centrą pristatomi vakumine mėginių transportavimo sistema, kuria esant poreikiui galima pristatyti ir kitus (ne tik „EKSTRA“) fiksuotus ar nefiksuotus tiriamuosius mėginius.
3. **Infekuota** TB/ŽIV/HCV/HBC ar kt. infekcinių ligų sukėlėjais tiriamoji medžiaga siunčiama pažymėta specialia žyma „**INFEKCIJOS PAVOJUS!**“, kuria ženklinamos vidinė ir išorinė pakuotės bei siuntimo tirti blankas.
4. **Biopsinė medžiaga, kuriai numatomi atlikti elektroninės mikroskopijos (toliau - EM) tyrimo metodai**, talpinama į transportavimo indą su specialiu EM fiksatoriumi, kurį galima gauti Centre (informacija tel.: 2477359, 2477351 arba el. paštu: laboratorija@vpc.lt). Neturint galimybių biopsinės medžiagos siųsti specialiaje EM fiksatoriuje, mėginius EM tyrimui galima siųsti formalino tirpale. Gavus biopsinę medžiagą Centre, ji bus perkelta į specialų fiksatorių.
5. Kai kurios tiriamosios medžiagos rūšys siunčiamos vadovaujantis specialiomis medžiagos paėmimo ir siuntimo tirti instrukcijomis (žr. vpc.lt → Gydytojams → Instrukcijos kliniciams).

TIRIAMOSIOS MEDŽIAGOS SIUNTIMAS

6. **Siunčiant** į Centrą tiriamąją medžiagą patologijos tyrimui, pildoma [elektroninė siuntimo forma](#), atitinkanti Sveikatos apsaugos ministro patvirtintą siuntimo tirti formą (SAM Forma Nr.014-1-1/a, 2014-12-23 d.). Užpildyta elektroninė siuntimo forma atspausdinama, pasirašoma ir kartu su tiriamąja medžiaga siunčiama tyrimui. Tiriamosios medžiagos siuntėjas turi galimybę savarankiškai stebėti tyrimo Centre eigą (išsamesnė informacija tel.: 2 72 06 64 ar elektroniniu paštu: tyrimai@vpc.lt). Taip pat išlieka galimybė medžiagą patologijos tyrimui siųsti užpildžius popierinę siuntimo tirti formą.
7. Siunčiant biopsinę medžiagą „Tos pačios dienos“ patologijos tyrimui, būtina ant siuntimo tirti blanko titulinės pusės ir ant transportavimo indo etiketės raudonai pažymėti „**SKUBU ŠIANDIEN**“ (žr. vpc.lt → Gydytojams → Instrukcijos kliniciams → „Tos pačios dienos“ biopsinio tyrimo atlikimo tvarka“). Pastaba: smulki ir pakankamai fiksuota biopsinė medžiaga, gauta iki 12.00 val. dienos, bet kuriuo atveju tiriama (pagaminami standartiniai preparatai) tą pačią darbo dieną.

TIRIAMOSIOS MEDŽIAGOS SIUNTIMUI VAKUUMINIU TRANSPORTU NAUDOJAMOS PRIEMONĖS

8. Tiriamoji medžiaga vakuuminiu transportu siunčiama tik iš VUL Santariškių klinikų ir Nacionalinio vėžio instituto.
9. Tiriamąją medžiagą siunčiant vakuuminiu transportu naudojamos transportavimo pakuotės:

- 9.1. **Vidinė pakuotė** – vienkartinio naudojimo, nedužus, plastikinis, sandarus indelis, skirtas tiriamosios medžiagos transportavimui su formalino tirpalu arba skaidrus sandariai užsegamas plastikinis maišelis, transportuojant nefiksuotą tiriamąją medžiagą be formalino tirpalo.
- 9.2. **Išorinė pakuotė** – vienkartinio naudojimo, sandariai užsegamas skaidrus plastikinis maišelis, naudojamas medžiagos su vidine pakuote transportavimui.
- 9.3. **Etiketė** - atsparus skysčiams bei mechaniniams veiksniams lapelis, tvirtinamas prie vidinės pakuotės, kuriame surašyta esminė informacija apie siunčiamą mėginį:
- Paciento pavardė ir vardas spausdintinėmis raidėmis, asmens kodas;
- Tyrimą siunčiančios asmens sveikatos priežiūros įstaigos pilnas arba sutrumpintas pavadinimas;
- Siunčiant tyrimui kelis to paties paciento mėginius, nurodomas atskiro indo numeris. Pakuotės žymėjimui naudojamas patvarus rašiklis (tušinukas). Gali būti naudojama spausdinta etiketė.
- 9.4. **Kapsulė** – daugkartinio naudojimo, skaidri talpa, naudojama aprašyti ir supakuotai į 9.1. ir 9.2. punktuose išvardintas pakuotes tiriamajai medžiagai transportuoti vakuuminio būdu. Kapsulės pagal paskirtį yra skirtingų spalvų:
Raudonos kapsulės paženklinotos geltona juostele – siunčiami nefiksuoti biologiniai mėginiai (numatant atlikti skubius intraoperacinius, imunofluorescencinius tyrimus, atvejais, kuomet siunčiant biologinius mėginius įtariamas infekcijos pavojus ir pan.).
Raudonos spalvos kapsulėje - visa kita, patologijos tyrimui siunčiama tiriamoji medžiaga, patalpinta į formalino fiksatorių.
- To paties paciento tyrimui siunčiami keli mėginiai siuntimo metu nedalomi, siunčiami kartu vienoje kapsulėje.

TIRIAMOSIOS MEDŽIAGOS PRIĖMIMO LAIKAS

Siunčiama tiriamoji medžiaga Centre priimama pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 7.00 val. iki 17.00 val., penktadieniais nuo 7.00 iki 16.00 val., šeštadieniais – nuo 8 iki 13 val. adresu [P. Baublio 5, Vilnius](#).

Siunčiama tiriamoji medžiaga vakuuminio transportu priimama pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 7.30 val. iki 17.00 val., penktadieniais nuo 7.30 iki 16.00 val., šeštadieniais – nuo 8 iki 12 val.

Biopsinė medžiaga, siunčiama „Tos pačios dienos“ patologijos tyrimui, priimama darbo dienomis nuo 8.00 iki 12.00 val.

BENDRIEJI SIUNTIMO TIRTI PILDYMO REIKALAVIMAI.

Siuntime pažymėti:

1. Vardą, pavardę, asmens kodą, gimimo datą.
2. Siunčiančią įstaigą, gydytoją, jo kontaktus.
3. Naudojamą fiksuojamą būdą, medžiagą arba informaciją, kad medžiaga nefiksuota.
4. Klinikinius ligos duomenis.

INFORMACIJA TEIKIAMA:

el. paštu: info@vpc.lt arba Centro telefonais:
8 5 2477351 (Tiriamosios medžiagos priėmimas);
8 5 2477350 (Informacija).

El. paštu: kokybe@vpc.lt prašome teikti pastabas apie tyrimų kokybę.